

COL·LECCIÓ NOSALTRES TAMBÉ FEM CIUTAT

Els comerciants xinesos de Barcelona

TRENCANT RUMORS AL COMERÇ

COL·LECCIÓ
NOSALTRES TAMBÉ FEM CIUTAT

Els comerciants xinesos de Barcelona

TRENCANT RUMORS AL COMERÇ

XARXA BCN
antiRUMORS

Aquest document ha estat elaborat per

amb el suport de

**Ajuntament
de Barcelona**

**Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat**

amb la col·laboració de

Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya

Col·lecció **Nosaltres també fem ciutat**

Els comerciants xinesos de Barcelona

Novembre de 2012

Textos: PIMEC Comerç

Fotografies (excepte pàgina 23):

SixProject (www.sixphotoproject.com)

© PIMEC Comerç, 2012

Viladomat, 174

08015 Barcelona (Catalunya)

pcomerc@pimec.org

www.comerc.pimec.org

És permesa la reproducció i la comunicació pública sempre que se'n faci un ús no comercial i se citi el titular dels drets d'autor mitjançant la següent referència: "Els comerciants xinesos de Barcelona, PIMEC Comerç".

Salutació

JOSEP MARIA RECASENS

Director general de Comerç de la Generalitat de Catalunya

Agraeixo a PIMEC Comerç la gentilesa de demanar-me una salutació per encapçalar el primer títol de la col·lecció *Nosaltres també fem ciutat* dedicat als nostres conciutadans d'origen xinès que s'han incorporat al país mitjançant l'activitat comercial.

Durant la seva història, Catalunya ha rebut diverses onades migratòries. Les successives incorporacions han fet del nostre país allò que avui és, tant des d'una perspectiva social i cultural, com econòmica. Sense renunciar als seus orígens, els qui s'hi han incorporat n'han fet la seva terra.

La identificació dels nouvinguts amb els valors i la identitat de Catalunya reflecteix la

fortalesa espiritual del nostre país i la voluntat integradora dels catalans. Però també reflecteix l'actitud positiva dels nouvinguts envers la terra d'acollida.

La llei és per a tothom i tothom ha de complir-la. Això no obstant, cal combatre els tòpics, les informacions errònies i les tergiversacions. Cal rebatre amb fermesa aquells que intenten enfrontar-nos amb missatges xenòfobs i excloents, aquells que intenten aprofitar el descontentament que generen les dificultats econòmiques inventant falsos culpables.

Per això vull felicitar PIMEC Comerç per aquesta col·lecció, el primer número de la

“Els comerciants xinesos, amb el seu esperit emprenedor, contribueixen a configurar el comerç urbà de proximitat”

qual vol donar a conèixer i posar en valor l'aportació dels comerciants d'origen xinès. També ells, amb el seu esperit emprenedor i la seva laboriositat, contribueixen a configurar el comerç urbà de proximitat que vertebrava els nostres pobles, ciutats i barris.

Si en una època de marginació cultural i de manca d'institucions d'autogovern vàrem ser capaços d'incorporar i integrar l'allau de nous catalans arribats els anys cinquanta, seixanta i principis dels setanta i fer de Catalunya un sol poble, també ho serem ara.

Presentació

MIQUEL ESTEVE

Comissionat d'Immigració i Acció Comunitària de l'Ajuntament de Barcelona

La persona immigrant és, per si mateixa, una persona emprenedora atès que ha pres una decisió difícil i arriscada: embarcar-se en un periple per millorar la seva qualitat de vida en un país estrany i sovint allunyat de casa seva i on es parla una altra llengua. És una característica present en la major part de processos migratoris, la qual cosa comporta que l'activitat emprenedora tingui un paper molt important com a alternativa d'encaix en el nou país d'acollida.

La presència de comerços on els propietaris són d'origen immigrant és una realitat que està configurant la normalitat del paisatge urbà a la ciutat de Barcelona.

Aquesta presència d'una nova tipologia de comerços no és un fenomen exclusiu de Barcelona. Serveixi d'exemple la proliferació de comerços de queviures regentats per catalans a Cuba durant el segle XIX i que estaven oberts durant moltes hores i tenien tot tipus de mercaderies. El fenomen va donar lloc a una expressió popular cubana: "el catalán de la esquina". El gentilici català va arribar a ser quasi sinònim de botiguer a Santiago de Cuba, Matanzas o La Habana.

Barcelona és, i serà per molts anys, una ciutat diversa i el repte de ciutat és saber extreure el capital positiu d'aquesta diversitat. És en aquest sentit que cal remarcar que

“El gentilici català és quasi sinònim de botiguer a Cuba”

aquesta nova tipologia de comerç divers també aporta el seu bagatge a la construcció de la ciutat. Cal tenir molt present que el comerç és fonamental per donar vida als nostres barris i carrers. El petit comerç és font de generació d'ocupació, activitat i vida ciutadana i la presència de comerços oberts faciliten la vida quotidiana dels carrers.

Però també és un repte de ciutat treballar des de la interacció i el coneixement mutu per assolir la màximes cotes de cohesió i convivència. Així, des de l'Ajuntament, treballarem sempre per normalitzar i tractar de forma transversal totes les qüestions relacionades amb la diversitat, per això promovem que les persones d'origen immigrant que inicien activitats d'emprenedoria i comerç

es vinculin des del primer dia associant-se i integrant-se en les estructures associatives existents tant de territori com sectorials o gremials. El comerç ha de ser eix viu de la ciutat, i ho ha de ser en tota la seva extensió, tots junts, des de la defensa d'uns mateixos interessos i prioritats. I això només es pot fer posant per davant la condició de comerciant independentment de l'origen de les persones emprenedores.

Estem convençuts que aquest treball conjunt, també amb la col·laboració estreta amb l'Ajuntament de Barcelona i amb la resta d'administracions, és el que ens ha de continuar portant a dignificar el nostre teixit comercial i emprenedor i, en conseqüència, la nostra ciutat i el nostre país.

Una comunitat d'emprenedors

El 40% dels treballadors d'origen xinès són autònoms, una proporció molt elevada

Segons el departament de Benestar Social i Família, la comunitat xinesa és la quarta comunitat nouvinguda més nombrosa a la ciutat de Barcelona, on es concentra el 31,7% de les persones d'origen xinès a Catalunya. Únicament les comunitats pakistanesa, italiana i equatoriana, amb aquest ordre, superen en nombre la xinesa. Concretament, són 15.890 xinesos i xineses que viuen i treballen a Barcelona i que comparteixen el dia a dia amb la seva població autòctona.

Ara bé, un dels trets més característics d'aquesta comunitat nouvinguda és el seu caràcter comercial i emprenedor: el 40,91% de les persones xineses afiliades a la Seguretat Social ho està al règim d'autònoms.

Des de la seva arribada a Barcelona, el caràcter emprendedor de les persones d'origen xinès ha fet que a poc a poc la comunitat hagi anat ampliant el ventall de comerços que regenta. A més, s'han anat estenent per tota la ciutat i a hores d'ara ja són presents als 10 districtes barcelonins. Partint dels primers restaurants de menjar xinès, aquesta diversificació empresarial inclou ja restaurants, perruqueries, salons d'estètica, sabateries, comerços de roba i complements, fruiteries, botigues d'alimentació, botigues de guàrdia, basars, etc. El darrer nínxol conquerit pels emprendadors xinesos han estat els bars i les cerveseries. En fer-se càrrec d'un negoci traspasat, contribueixen al relleu generacional i al dinamisme comercial dels carrers i barris de la ciutat. A més, en la majoria dels casos s'ha mantingut l'essència, el producte ofert i la imatge del negoci traspasat, un fet que evidencia la voluntat de la comunitat xinesa d'oferir un servei a la societat d'acollida.

CERVESERIA
BOVA TAPA
PANES & PIZZES

Fanalets d'inspiració oriental, un element decoratiu innecessari en comerços com perruqueries, salons d'estètica, bars, etc.

Cada cop més comerciants xinesos adapten l'estètica dels seus establiments als gustos occidentals

El dinamisme comercial de la comunitat xinesa a Barcelona és un fet evident: el gran nombre de comerços regentats per aquesta comunitat, presents a tots els barris de la ciutat, n'és el millor exemple.

Això no obstant, l'estètica dels primers comerços xinesos, construïda amb elements decoratius de clara inspiració oriental, ha anat perdent terreny en benefici d'una nova imatge d'establiment, més fresca i adaptada als gustos occidentals. Els comerciants xi-

nesos, fidels a la seva voluntat de prestar un servei a la societat d'acollida, opten cada dia més per renovar l'estètica dels seus comerços i adaptar-la a les percepcions dels seus clients fins al punt que en molts casos comerços autòctons i nousinguts es confonen.

Sens dubte, la fi de la diferenciació ètnica és un pas més cap a la integració real dels comerços nousinguts en el model comercial barceloní.

Molts establiments regentats per persones d'origen xinès van apostar inicialment per estratègies de negoci *low cost*, és a dir, oferir preus baixos. Això no obstant, cada cop més s'està produint una transició cap a nous models de negoci basats en la qualitat del producte i el servei.

Els diferents negocis regentats per comerciants xinesos ofereixen els seus serveis a tota la ciutadania i no únicament als membres de la seva comunitat. En aquest sentit, constitueixen una comunitat oberta a la societat d'acollida, fet que contribueix a la seva integració real en el teixit social barceloní.

Altres comunitats nouvingudes, en canvi, encara treballen per la integració real a nivell social i una gran part dels seus comerços s'adrecen als propis membres de la comunitat, una situació que reforça el replegament de la comunitat sobre ella mateixa. També cal tenir en compte que alguns d'aquests comerços ètnics satisfan unes necessitats determinades, especialment en l'àmbit religiós i cultural, que els comerços autòctons tradicionalment no han previst.

TRÉMICOS
QUESOS
PATO GALLEGO
LACÓN
BARRILETA
PASTEL DE PASTEL
SARDINAS
PASTEL DE PASTEL
PASTEL DE PASTEL

BONA TAPA

PANS & PIZZA

BUNUELOS
LANGOSTINO

17

SEGUNDO A
ENTRECOT DE TERNE
CALAMARCITOS +
PLANCHA
BACALAO A LA
CORDE
SOLOMILLO 1
AL GUSTO
REFRESCO, CERVEZA

P.V.P. 19.95€ PO

L'obertura de nous comerços

L'aparició de nous comerços nousvinguts en la trama comercial de la ciutat, una constant als darrers anys, genera que de vegades hom es preguntí sobre la legalitat d'aquests establiments. Certament, en l'imaginari col·lectiu continua viva la idea que per a obrir un comerç a peu de carrer a la ciutat de Barcelona cal demanar prèviament el permís corresponent a l'Ajuntament. La realitat, però, és molt diferent: els establiments comercials amb una superfície de venda inferior als 2.500m² poden iniciar l'activitat mitjançant una declaració responsable adreçada a l'Ajuntament. En aquesta declaració, l'empresari o empresària assenjala que coneix i compleix totes les normatives, generals i sectorials, que li són d'aplicació al seu sector corresponent. L'Ajuntament és qui rep aquesta declaració responsable i qui, segons la situació, comprova, a través del seu cos d'inspectors, que allò que declara l'empresari o empresària s'ajusta a la realitat. Aquesta tècnica de control *a posteriori* té l'origen a la coneguda Directiva de Serveis, la transposició de la qual ha suposat deixar enrere el procediment administratiu d'autorització prèvia que s'havia seguit fins aleshores.

“Els comerciants nousvinguts obren comerços sense demanar el permís a l'Ajuntament”

La implantació de comerços de menys de 2.500m² no està condicionada a l'obtenció d'una llicència comercial

activa
mutua 2008

La normativa comunitària avança cap a un model de control posterior de les noves activitats en substitució de l'autorització prèvia

La llicència exprés

El Govern de l'Estat espanyol va aprovar el maig de 2012 un Reial decret llei en què eliminava el tràmit d'obtenir una llicència comercial per a establiments de menys de 300m². Aquesta mesura, tal com recollia la premsa, suposava un avanç en la disminució de càrregues per a les persones emprenedores i popularment va ser batejada com a "llicència exprés". Això no obstant, tal com va declarar el Govern de la Generalitat, la normativa catalana era des de feia anys molt menys restrictiva, ja que permetia obrir nous comerços per sota dels 2.500m² amb una declaració responsable.

NORMATIVA CATALANA

L'ordenació dels equipaments comercials

A Catalunya la implantació de nous equipaments comercials es troba regulada al Decret llei 1/2009. Aquesta norma determina els requisits que cal complir per a instal·lar nous equipaments comercials, especialment a partir de 2.500 m² de superfície de venda, ja que per sobre d'aquest límit els equipaments generen un impacte mediambiental que cal avaluar i que, al mateix temps, cal combinar amb la tasca d'ordenació del territori que realitzen les diverses administracions públiques. Un dels objectius clau d'aquesta norma consisteix a conformar ciutats i pobles compactes, on les zones comercials es troben inserides a l'interior del municipi, de manera que les persones consumidores no han de fer servir necessàriament el transport públic o privat per a poder fer les seves compres.

浪城美容美发培训
UEVAS FORMAS
IA DE PERRUQUERIA | ESTÈTICA

美容美发
培训

Saló Romàntic
UEVAS FORMAS
SALO DE BELLESA
MASSATGES - MAKEUP

Saló Romàntic
UEVAS FORMAS
13 MASSATGES
a home / dona
tatatge corporal / Maqui
Occidental / Oriental
Pedicura
/ Ceràmica - Decoració
ESPECIALITZACIÓ - CURSOS

BO ME
美容美发 美容

L'associacionisme comercial

Una de les qüestions més polèmiques quan es debat la integració real dels comerciants nouvinguts és la seva incorporació a les estructures associatives en l'àmbit del co-merç a la ciutat, que són, d'una banda, els gremis sectorials (que agrupen els professionals d'un mateix ram), i, de l'altra, les associacions territorials (aglutinen els comerços d'un determinat eix comercial o barri). A hores d'ara, encara és molt baixa la presència d'aquests nous comerciants al teixit associatiu del comerç de Barcelona. En molts casos, les persones nouvingudes desconeixen el propi concepte d'associacionisme, bé perquè al seu país d'origen no constitueix un fenomen comú, bé perquè s'associa a l'àmbit cultural i religiós i no pas a l'econòmic.

Ara bé, el xinès constitueix un cas atípic en aquest sentit. A diferència d'altres comunitats nouvingudes, la majoria de les persones d'origen xinès que viuen a Barcelona forma part d'associacions de caire divers, les quals, al mateix temps, constitueixen federacions de caràcter més ampli. Aquest és el cas de la Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya, presidida per l'empresari Lam Chuen Ping, que forma part de PIMEC Comerç des de l'abril de 2007.

Els comerciants xinesos, en passar a formar part de PIMEC Comerç, van ser els primers empresaris nouvinguts a integrar-se a una patronal d'àmbit nacional o estatal

Imatge presa a l'auditori de PIMEC durant la celebració del 1r Congrés de Comerç i Nouvinguts, el novembre de 2011. Lam Chuen Ping, president de la Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya, conversant amb Enric Calvo, secretari institucional de PIMEC Comerç (a la seva dreta); Rafael Peris, regidor de l'Ajuntament de Lleida (en primer pla); i Manel Llaràs, president de PIMEC Comerç Lleida (darrere).

Des de la seva redacció al centre de Barcelona, la publicació *La Voz China* arriba puntualment a tots els membres de la comunitat xinesa de Catalunya. A més de resumir l'actualitat del seu país d'origen, la República Popular de la Xina, també tradueix al xinès les principals notícies que succeeixen a Catalunya, de manera que aquelles persones xineses que encara no han assolit un bon nivell de llengua catalana o castellana poden conèixer sense problemes els fets més rellevants que tenen lloc al país d'acollida.

Aquest document ha estat elaborat per

amb el suport de

**Ajuntament
de Barcelona**

**Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat**

amb la col·laboració de

Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya

Agraïments a

Josep Maria Recasens i Miquel Esteve

XARXA BCN antiRUMORS

PIMEC Comerç és membre actiu de la Xarxa BCN Antirumors i a través de la seva participació promou l'entesa entre els comerciants autòctons i nous i la integració d'aquests a la trama comercial de proximitat de la ciutat. També contribueix especialment a desactivar els rumors que existeixen en l'àmbit del comerç.

Aquest document pretén ser una eina útil per al dia a dia dels membres de la Xarxa BCN Antirumors d'acord amb el compromís de PIMEC Comerç de proveir la Xarxa de materials específics en l'àmbit del comerç. En cas de dubte, podeu posar-vos en contacte amb l'equip de PIMEC Comerç a través dels següents canals:

www.comerc.pimec.org

pcomerc@pimec.org

elblocdecomerc.pimec.org

www.facebook.com/PimecComerc

twitter.com/PIMECComerc

COL·LECCIÓ NOSALTRES TAMBÉ FEM CIUTAT

Aquesta col·lecció pretén ser un punt de trobada entre les entitats patronals del comerç, els comerciants autòctons i els nouvinguts, les Administracions Públiques i tots els membres de la Xarxa BCN Antirumors.

TÍTOLS DE LA COL·LECCIÓ

1. Els comerciants xinesos de Barcelona
2. Horaris comercials i comerç nouvingut
3. Parlem de comerç i nouvinguts

**Ajuntament
de Barcelona**

**XARXA BCN
antiRUMORS**

SEGUEIX-NOS A

